

พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๔ หน้า ๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๐

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจะสร้างเหรียญ
รัตนาภรณ์รัชชกาลปัจจุบันขึ้นไว้พระราชทานเป็นส่วน
พระองค์พระมหากษัตริย์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เหรียญรัตนาภรณ์รัชชกาลที่ ๘ พุทธศักราช ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราช
บัญญัตินี้ให้มีอักษรพระบรมนามาภิไธย อ.ป.ร. อยู่ในขอบ
วงกลมซึ่งมีรัศมีมีหูสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน ทำด้วยทอง
คำ เงิน และเงินขัดเงายกเยื้องไว้ต่างกัน มีลำดับ
เป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เรือนเงินประดับเพชรทั้งดวง หูทองคำ

ชั้นที่ ๒ อักษรพระบรมนามาภิไธย ทองคำลงยาแดง
ขอบเรือนเงินประดับเพชร หูทองคำ

ชั้นที่ ๓ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ลงยาแดง
ขอบเพชรสร้างเงิน หูทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระบรมนามาภิไธยทองคำ ขอบเพชร
สร้างเงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ชั้นที่ ๕ อักษรพระบรมนามาภิไธยเงิน ขอบเพชรสร้าง
เงิน หูเงิน กาไหล่ทอง

ให้มีแพรแถบพื้นสีเหลือง มีริ้วแดง ๒ ข้าง กว้าง ๒๓
มิลลิเมตร สอดร้อยหูเหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น

สำหรับพระราชทานสตรีผู้เป็นรูปแมงปอ

สำหรับพระราชทานบุรุษไม่ผูก ไข่กลัดดอกเสื่อ

มาตรา ๔ เหยี่ยุณีพระมหากษัตริย์จะพระราชทานแก่
ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควรโดยพระมหา
กรุณา มีประกาศนียบัตรลงลายพระราชหัตถเลขาประทับ
พระราชลัญจกรเป็นสำคัญกำกับไว้ด้วย ผู้ซึ่งได้รับพระราช
ทานเหยี่ยุณีชั้นใด จะเขียนหมายขื่อไว้ท้ายชื่อก็กี่ให้เขียน
หมายเหยี่ยุณีชั้นนั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ หมาย อ.ป.ร. ๑

ชั้นที่ ๒ หมาย อ.ป.ร. ๒

ชั้นที่ ๓ หมายถึง อ.ป.ร. ๓

ชั้นที่ ๔ หมายถึง อ.ป.ร. ๔

ชั้นที่ ๕ หมายถึง อ.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหยี่ยญี่พระราชทานเป็นของส่วนพระองค์ จะต้องส่งคืนแต่ดวงเดิม เมื่อได้รับพระราชทานดวงใหม่ เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ดวงที่ได้รับพระราชทานประจำตัวนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นสิทธิ์ แม้ผู้ซึ่ง ได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้ว ก็ให้ตกทอดเป็นมรดก แก่ทายาทเพื่อจะได้เก็บไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่า ทายาท มีปรารถนา จะ เชิด ชู เกียรติคุณ จะเอา แต่ ดวงเหยี่ยญี่ร้อย สร้อย สวมคอ ก็พระราชทาน พระบรมราชา นุญาตให้สวมได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ. พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี